

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: Gž 20/18-3

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A

Vrhovni sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Željka Glušića predsjednika vijeća, Renate Šantek članice vijeća i sutkinje izvjestiteljice, mr. sc. Igora Periša člana vijeća, Gordane Jalšovečki članice vijeća i Damira Kontreca člana vijeća, u pravnoj stvari tužitelja C. A. d.d. Z., OIB: ..., kojeg zastupaju punomoćnice A. M. J., D. B. i B. S., sve diplomirane pravnice i zaposlenice tužitelja protiv tuženika Organizacije radnika C. A., Z., OIB:..., kojeg zastupa punomoćnik A. H., odvjetnik u Z., radi zabrane štrajka, odlučujući o žalbi tuženika protiv presude Županijskog suda u Zagrebu broj P-21/18-10 od 9. kolovoza 2018., u sjednici održanoj 23. kolovoza 2018.,

p r e s u d i o j e:

Žalba tuženika odbija se kao neosnovana i potvrđuje se presuda Županijskog suda u Zagrebu broj P-21/18-10 od 9. kolovoza 2018.

Obrazloženje

Presudom suda prvog stupnja suđeno je:

"I. Utvrđuje se da je nezakonit štrajk koji tuženik organizira i koji je najavljen za dan 8. kolovoza 2018., pa do ispunjenja štrajkaških zahtjeva.

II. Tuženiku se zabranjuje organiziranje i provođenje štrajka najavljenog za 8. kolovoza 2018., pa do ispunjenja štrajkaških zahtjeva."

Protiv navedene presude tuženik je podnio žalbu zbog pogrešne primjene materijalnog prava, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i bitne povrede odredaba parničnog postupka. Predložio je Vrhovnom sudu Republike Hrvatske pobijanu presudu preinačiti i odbiti tužbeni zahtjev uz naknadu parničnog troška tuženiku ili je ukinuti i predmet vratiti prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje pred izmijenjenim predsjednikom vijeća.

U odgovoru na žalbu tužitelj je osporio navode tuženika iznesene u žalbi i predložio žalbu odbaciti ili odbiti kao neosnovanu.

Žalba nije osnovana.

Suglasno odredbi čl. 365. st. 2. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 28/13 i 89/14 - dalje: ZPP) drugostupanjski sud ispituje prvostupanjsku presudu samo u granicama razloga navedenih u žalbi, pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. toč. 2., 4., 8., 9., 11., 13. i 14. ZPP, kao i na pravilnu primjenu materijalnog prava.

Postupajući na navedeni način Vrhovni sud Republike Hrvatske, kao drugostupanjski sud, ne nalazi da bi u postupku pred prvostupanjskim sudom prilikom donošenja prvostupanjske presude bile učinjene bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. toč. 2., 4., 8., 9., 11., 13. i 14. ZPP.

Predmet žalbenog postupka je pobijanje prvostupanjske presude kojom je prihvaćen zahtjev na utvrđenje nezakonitosti i zabranu organiziranja štrajka najavljenog tužitelju od strane tuženika 3. kolovoza 2018. s početkom 8. kolovoza 2018. i trajanjem do ispunjenja zahtjeva na način opisan u izreci.

Tužitelj, kao poslodavac, svoj tužbeni zahtjev temelji na odredbi čl. 217. st. 1. Zakona o radu ("Narodne novine", broj 93/14 – dalje: ZR), kojom je propisano da poslodavac, odnosno udruga poslodavaca može zahtijevati od nadležnog suda da zabrani organiziranje i poduzimanje štrajka protivno odredbama ZR.

Tuženik u žalbi neosnovano ističe da je prvostupanjski sud pogrešno i nepotpuno utvrdio činjenično stanje jer su tijekom prvostupanjskog postupka utvrđene sve odlučne činjenice o kojima ovisi osnovanost tužbenog zahtjeva. Zbog navedenog nije osnovan žalbeni navod da je prvostupanjski sud pogrešno i nepotpuno utvrdio činjenično stanje.

Tijekom prvostupanjskog postupka utvrđene su sljedeće odlučne činjenice:

- da je tuženik tužitelju dopisom od 2. kolovoza 2018. najavio industrijsku akciju štrajk u svim dijelovima i radnim jedinicama tužitelja, koji će započeti 8. kolovoza 2018. u 6,00 sati i trajati do ispunjenja štrajkačkih zahtjeva,

- da je razlog štrajka spor nastao tijekom kolektivnog pregovaranja/neprihvatanja sindikalnog prijedloga kolektivnog ugovora,

- da je prethodno sklopljeni Kolektivni ugovor istekao 31. prosinca 2016., nakon čega je 3. kolovoza 2017. u Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture sačinjena Promemorija,

- da tužitelj ispunjava prava radnika sukladno Kolektivnom ugovoru koji je prestao važiti 31. prosinca 2016., a imao je produženo djelovanje do 31. prosinca 2017., i sukladno Promemoriji od 3. kolovoza 2017.,

- da je tuženik reprezentativni sindikat kod tužitelja,

- da su stranke provele mirenje 11. lipnja 2018., nakon čega je tuženik dopisom od 3. srpnja 2018. najavio štrajk za 9. srpnja 2018.,

- da je tuženik u postupku vođenom pred istim prvostupanjskim sudom broj P-17/18 (zapisniku sa ročišta održanog 9. srpnja 2018.) izjavio da je štrajk najavljen za 9. srpnja 2018. odgođen, ali da je moguće da se isti nastavi, te da se štrajk najavljen za 9. srpnja 2018. ne provodi,

- da štrajk najavljen za 9. srpnja 2018. nije proveden.

Na osnovu tako utvrđenih odlučnih činjenica prvostupanjski sud je zauzeo pravno shvaćanje da štrajk zakazan 8. kolovoza 2018. nije nova industrijska akcija-štrajk jer ima identitet sa štrajkom najavljenim 9. srpnja 2018. s obzirom da je tuženik štrajk najavljen 9. srpnja 2018. odgodio, ali ga nije i otkazao pa je zaključio da su ispunjene zakonske pretpostavke za dopuštenost štrajka u smislu odredbi čl. 205. ZR te čl. 206. ZR.

Cijeneći iskaze saslušanih svjedoka J. G. i T. R. te zakonske zastupnice tuženika S. A. V. sud prvog stupnja je ocijenio da tuženik u pregovaranju za zaključenje kolektivnog ugovora nije postupao u dobroj vjeri u smislu odredbe čl. 193. ZR jer je uvjetovao sklapanje kolektivnog ugovora isključivo prihvaćanjem svog prijedloga kolektivnog ugovora. Prvostupanjski sud ocjenjuje da tuženik nije postupao u dobroj vjeri budući pregovaranje u dobroj vjeri ne podrazumijeva pravilo "uzmi li ostavi,", što je utvrđeno saslušanjem navedenih svjedoka i zakonske zastupnice tuženika, što prema ocjeni suda također potvrđuje najava štrajka u kojoj je navedeno da je razlog najavljenog štrajka 8. kolovoza 2018. pregovaranje/neprihvatanje sindikalnog prijedloga kolektivnog ugovora. Prvostupanjski sud također ocjenjuje da činjenica da je tuženik tijekom pregovora dao svoj prijedlog kolektivnog ugovora koji nije prihvaćen, nakon čega je odustao od daljnjih pregovora jasno ukazuje da tuženik nije pregovarao u dobroj vjeri i da nastali spor ne želi riješiti mirnim putem.

Odlučujući povodom žalbe tužitelja, pazeći pritom po službenoj dužnosti na pravilnu primjenu materijalnog prava (čl. 365. st. 2. ZPP), vijeće je ocijenilo da je prvostupanjski sud na utvrđene odlučne činjenice pogrešno primijenio materijalno pravo kada je zaključio da su u ovoj pravnoj stvari ispunjene zakonske pretpostavke za dopuštenost štrajka kojeg je tuženik najavio 8. kolovoza 2018.

Zakonske pretpostavke koje moraju biti kumulativno ispunjene da bi industrijska akcija-štrajk bio dopušten propisane su odredbom čl. 205. ZR.

Odredbom čl. 205. st. 2. ZR propisano je da u slučaju spora o sklapanju, izmjeni ili obnovi kolektivnog ugovora, pravo pozvati na štrajk i provesti ga imaju sindikati kojima je u skladu s posebnim propisom utvrđena reprezentativnost za kolektivno pregovaranje i sklapanje kolektivnog ugovora i koji su pregovarali o sklapanju kolektivnog ugovora.

Prema odredbi čl. 205. st. 3. ZR štrajk se mora najaviti poslodavcu, odnosno udruzi poslodavaca protiv koje je usmjeren, a štrajk solidarnosti poslodavcu kod kojeg se taj štrajk organizira, dok je st. 4. istoga članka propisano da se štrajk ne smije započeti prije okončanja postupka mirenja kada je takav postupak predviđen ZR, odnosno prije provođenja drugog postupka mirnog rješavanja spora o kojem su se stranke sporazumjele.

U pismu kojim se najavljuje štrajk moraju se naznačiti razlozi za štrajk, mjesto, dan i vrijeme početka štrajka te način njegova provođenja (čl. 205. st. 6. ZR).

U konkretnom slučaju tijekom prvostupanjskog postupka nisu bile sporne odlučne činjenice da je tuženik sindikat kojem je u smislu odredbi Zakona o reprezentativnosti udruga poslodavaca i sindikata ("Narodne novine", broj 93/14 i 26/15) utvrđena reprezentativnost za kolektivno pregovaranje i sklapanje kolektivnog ugovora, da je tuženik, kao reprezentativni sindikat, s tužiteljem pregovarao o sklapanju novog kolektivnog ugovora, da je tijekom kolektivnog pregovaranja došlo do spora između tužitelja i tuženika, da je tuženik prekinuo kolektivne pregovore, da su stranke provele postupak mirenja 11. lipnja 2018. te da je tuženik nakon toga najavio štrajk 9. srpnja 2018., koji je bio odgođen.

Međutim, tijekom prvostupanjskog postupka, što tužitelj opetovano ističe u odgovoru na žalbu, bilo je sporno predstavlja li štrajk kojeg je tuženik najavio 8. kolovoza 2018. novi štrajk ili se radi o nastavku ranije odgođenog štrajka kojeg je tuženik najavio 9. srpnja 2018.

Ne dovodeći u pitanje ustavno i zakonsko pravo tuženika na organiziranje i provedbu štrajka, kao legalnog načina industrijske akcije reprezentativnog sindikata s ciljem ostvarivanja gospodarskih i socijalnih interesa njegovih članova, vijeće je ocijenilo da u ovom postupku nisu ispunjene zakonske pretpostavke za dopuštenost štrajka u smislu odredbe čl. 205. ZR.

Naime, u situaciji kada je tuženik štrajk najavljen 9. srpnja 2018. odgodio i to prema ocjeni ovoga vijeća na neodređeno vrijeme, što je utvrđeno uvidom u obavijest koju je tuženik 6. srpnja 2018. uputio upravi tužitelja (preslika - list 71 spisa), ne može se govoriti o jednom jedinstvenom štrajku. Da bi se moglo govoriti o jednom štrajku, odnosno nastavku ranije odgođenog štrajka, prema pravnom shvaćanju ovoga vijeća u dopisu, odnosno obavijesti o odgodi provedbe najavljenog štrajka potrebno je određeno ili na nedvojbeno odrediv način navesti dan odnosno vrijeme za koje se odgađa provedba najavljenog štrajka za koji je proveden postupak mirenja sukladno čl. 205. st. 4. ZR.

Argument za tako zauzeto pravno shvaćanje vijeće nalazi u tome što bi mogućnost odgode najavljenog štrajka na neodređeno vrijeme ostavljala sindikatima mogućnost višekratnih odgoda najavljenog štrajka čime bi se istovremeno omogućavalo izbjegavanje u ZR propisanog postupka mirenja prije najave štrajka, kao jedne od zakonskih pretpostavki za dopuštenost štrajka, a to bi rezultiralo činjenicom da poslodavci budu u konstantnoj izvanrednoj situaciji zbog potrebe prevladavanja potencijalnih kriznih stanja uzrokovanih mogućnošću provedbe nekog ranije najavljenog i na neodređeno vrijeme odgođenog štrajka.

Zbog izloženog je sud prvog stupnja pravilno postupio kada je prihvatio tužbeni zahtjev te štrajk najavljen 8. kolovoza 2018. utvrdio nezakonitim i zabranio njegovu provedbu, ali ne zbog razloga na koje se poziva prvostupanjski sud, već zbog razloga navedenih u obrazloženju ove odluke iz koje proizlazi da za provedbu novo najavljenog štrajka (8. kolovoza 2018.) nisu bile ispunjene zakonske pretpostavke za dopuštenost štrajka u smislu odredbe čl. 205. st. 4. ZR, s obzirom da prije najave tog štrajka nije bio proveden postupak mirenja.

Slijedom navedenog na pravilnost odluke suda prvog stupnja ne utječu tuženikovi žalbeni navodi kojima se osporava ocjena suda prvog stupnja o nezakonitosti štrajka kako je to navedeno u obrazloženju prvostupanjske presude pa je na temelju odredbe čl. 373.a ZPP odlučeno kao u izreci ove presude.

Zagreb, 23. kolovoza 2018.

Predsjednik vijeća:
Željko Glušić, v.r.